

Engellilere İlişkin ÖTV İstisnası Uygulaması

Özel Tüketim Vergisi Kanununun (7/2) maddesi uyarınca, malul ve engellilerin taşıt alımlarında ÖTV istisnası uygulanmaktadır.

İstisnadan %90 ve üzeri engeli olanlar ile bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malul ve engelliler yararlanabilmektedir.

Engellilik oranı %90 veya üzerinde olan engellilerin söz konusu istisnadan yararlanması için edilecek taşıtta özel tertibat yaptırmaya şartı aranmamakta iken, engellilik oranı %90'ın altında olan engellilerin ise bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırmaları zorunludur.

Ancak her iki istisnada da taşıt, engellinin yanı sıra taşıt sahibi engelli kişinin eşi, aynı il sınırlarında ikamet eden birinci derece kan ve kayın hısımları ile kardeşleri veya noterce düzenlenmiş iş akdine bağlı olarak istihdam edilen bir sürücü arasından en fazla iki kişi tarafından da "sadece istisnadan yararlananın istifadesine sunulması" kaydıyla kullanılabilir.

İstisnada Yapılan Değişiklik

Anayasa Mahkemesi 22/4/2025 tarihli ve E:2024/240, K:2025/100 sayılı Kararında, ÖTV Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan ÖTV istisnasının, engellilik oranı %90'ın altında olan malul ve engellilerden "satın alınan taşıtı engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırmak suretiyle kullanabileceği sağlık kurulu raporuyla belgelendirilenler" ile "engellilik oranı veya engel durumu nedeniyle hakkında sürücü belgesi alamayacağına yönelik olarak karar alınan malul ve engelliler" arasında öngörülen farklı muamelenin eşitlik ilkesini ihlal ettiği gerekçesiyle Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir. Söz konusu Karar 26/3/2026 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda, 17/4/2026 tarihli ve 33227 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7577 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 8 inci maddesiyle ÖTV Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen (c) alt bendi yeniden düzenlenmiştir.

İstisna maddesi ile 26/3/2026 tarihinde yürürlüğe giren iptal kararı ile 26/3/2026 tarihi itibarıyla hakları kaybolan sürücü belgesini haiz ortopedik engellilere aynı hak yeniden tanınmış ve Anayasa Mahkemesi Kararı gerekçesine uygun olarak, engel oranı yüzde 40 ve üzeri olan ortopedik engellilerden ortopedik engelleri nedeniyle hakkında sürücü belgesi alamayacağına karar verilen engelli bireyler için de istisna uygulanması sağlanmıştır.

Böylece, 25/3/2026 tarihi itibarıyla uygulanan mevcut istisna hükümleri korunarak aynı şekilde devam etmesi sağlanmıştır.

Buna ilaveten, istisna kapsamına, engelli sağlık kurulu raporunda ortopedik engelliliği yüzde 40ve üzeri olup bu engel durumu nedeniyle sürücü belgesi alamayan engelliler de dahil edilmiştir.

22/4/2026 tarihli ve 33232 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 17) ile de engelli sağlık kurulu raporunda ortopedik engelliliği yüzde 40 ve üzeri olup bu engel durumu nedeniyle sürücü belgesi alamayan engellilerin istisnadan ne şekilde yararlanacaklarına ilişkin usulve esaslar açıklanmıştır.

Yeni Düzenlemeden Kimler Yararlanabilir?

Söz konusu istisnadan sadece ortopedik engelliler yararlanabilmektedir. İstisna iki koşula bağlanmıştır:

1. Ortopedik engel oranının %40 ve üzerinde olması
2. Ortopedik engeli nedeniyle sürücü belgesi alınamaması

Yayımlanan Tebliğ Kapsamında Aranılan Belgeler Nelerdir?

- Engellinin, ortopedik engel oranının %40 ve üzerinde olduğu belirtilen ve ortopedik engeli nedeniyle hakkında sürücü belgesi alamayacağına dair değerlendirmeyi içeren engellilik sağlık kurulu raporunun bir örneği,
- Ortopedik engeli nedeniyle sürücü belgesi alınamayacağına ilişkin engellilik sağlık kurulu raporuyla tevsik edilememesi durumunda, bu değerlendirmenin yer aldığı sürücü adayları ve sürücüler için sağlık raporunun bir örneği,
- Satış faturasının, aslının aynı olduğu işletme yetkililerince imzalanarak ve kaşe tatbik edilerek onaylanmış fotokopisi.

Sonuç

ÖTV Kanununda yer alan istisnadan; engel oranı %90 ve üzeri olanlar, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırnanlar ve engel oranı yüzde 40 ve üzeri olan ortopedik engellilerden ortopedik engelleri nedeniyle hakkında sürücü belgesi alamayanlar yararlanabilmektedir.

Tüm engelliler, 10 yılda bir defaya mahsus olmak üzere, %40 ve üzerinde yerlilik oranını haiz ve vergiler dahil satış fiyatı 2.873.900 TL'yi (2026 yılı için) aşmayan binek otomobilleri istisna kapsamında alabilmektedir.

Ahmet Duran KARABACAK
Devlet Gelir Uzmanı

ORTOPEDİK ENGELLİLERE YÖNELİK ÖTV İSTİSNASI

Düzenlemeden Kimler Yararlanabilir?

- Ortopedik engel oranı %40 ve üzeri olan ve ortopedik engeli nedeniyle sürücü belgesi alamayan engelliler yararlanabilir.

Tebliğ Kapsamında Aranılan Belgeler Neler?

- Engellilik sağlık kurulu raporunun bir örneği,
- Ortopedik engeli nedeniyle sürücü belgesi alınamayacağına ilişkin sürücü adayları ve sürücüler için sağlık raporunun bir örneği,
- Satış faturasının, aslının aynı olduğu işletme yetkililerince imzalanarak ve kaşe tatbit edilerek onaylanmış fotokopisi,

Kapsamı Nedir?

- İstisnaya tabi kişiler, %40 ve üzeri yerlilik oranını haiz ve vergiler dahil satış fiyatı 2.873.900 TL' yi (2026 yılı için) aşmayan binek otomobilleri istisna kapsamında alabilmektedir.

